

HEMŞİRELER VE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE KÜLTÜRLERARASI TOLERANS VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN SAPTANMASI

Gözde ÖZSEZER KAYMAK¹, Gülbu TANRIVERDİ²

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği AD, Arş. Gör.

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği AD, Prof. Dr.

ÖZET

Hemşireler, büyük ölçüde tek kültürlü bir dünyadan, marjinalleştirildiği düşünülen toplumlara geçiş zorluğu ile karşı karşıya kalmaktadır. Hemşirelerin çok kültürlülüğe tolerans göstermesi, farklılıkları kabul etmesi gerekmektedir. Sağlık hizmeti işgücündeki en büyük payı temsil eden ve sosyal adalet konusunda bilgi ve disiplini olan hemşireler, sağlık hakkaniyetini iyileştirmek ve sağlık eşitsizliği konusunda bir reform yaratmak için iyi bir konumda bulunmaktadır. Kültürel çeşitliliğe tolerans gösterme hemşireliğin temel bakım ilkeleri arasında yer almaktadır. Araştırma hemşire ve hemşirelik öğrencilerinde kültürlerarası tolerans ve ilişkili faktörlerin saptanması amacıyla yapıldı. Araştırmanın evrenini, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan 249 hemşire ve aynı Üniversitenin Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören 618 öğrenci olmak üzere toplam 867 kişi oluşturdu. Evrenden örneklem seçimine gidilmedi. Araştırmaya katılmayı kabul eden ve ulaşılabilen 709 kişi ile çalışma tamamlandı. Çalışma için etik kurul, kurum ve katılımcılardan izin alındı. Veriler yüz yüze anket formu ile 1 Nisan- 20 Ekim 2019 tarihleri arasında toplandı. İstatistiksel değerlendirmesi SPSS 19.0 paket programında, tanımlayıcı istatistikler, t testi, tek yönlü ANOVA testi ve Kruskal Wallis testi kullanılarak yapıldı. Çalışmada katılımcıların KTÖ puan ortalaması $46,88 \pm 10,51$ (min:18-max:81) olarak bulundu. KTÖ puan ortalamaları; boşanmışlarda, anneleri, babaları üniversite mezunu olanlarda, ailesinin, kendisinin geliri giderinden fazla olanlarda, çocuğu olanlarda, hemşire olarak çalışanlarda, memleket güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayanlarda anlamlı düzeyde yüksek bulundu. Yine KTÖ

puan ortalamaları; farklı inançtan ve kültürden arkadaşı ve akrabası olanlarda, ikinci dil bilmeyenlerde, farklı kültürleri, inançları, yaşam biçimlerini merak etmeyenlerde, farklı kültürleri konu alan video, film, belgesel seyretmeyenlerde, farklı kültürlerin kitle iletişim araçlarını takip etmeyenlerde, farklı kültürden kişilerle iletişim kurmayanlarda, farklı kültürlere sahip bir yerde yaşamak istemeyenlerde, farklı kültürlerle bakım vermeyenlerde ve kültürel yeterliliği geliştirmeye yönelik eğitim almayanlarda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulundu. Bu araştırmada hemşire ve hemşirelik öğrencilerinin kültürlerarası toleranslarının düşük olduğu ve bu sonucu etkileyen çok sayıda değişken olduğu belirlendi. Ancak bu değişkenlerle kültürlerarası tolerans arasındaki ilişki literatür ile genel olarak uyum göstermediği saptandı. Kültürlerarası toleransa yönelik araştırmaların sınırlılığı tartışmaları güçleştirdi. Bu bağlamda bu konunun yeni çalışmalarla ele alınması ve ilişkili faktörleri değerlendiren nitel araştırmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, hemşirelik öğrencileri, kültür, tolerans, kültürlerarası tolerans

INTERCULTURAL TOLERANCE AND RELATED FACTORS IN NURSES AND NURSING STUDENTS

Gözde ÖZSEZER KAYMAK¹, Gülbu TANRIVERDİ²

¹Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Health Sciences Department of Public Health Nursing, Res. Asst.

²Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Health Sciences Department of Public Health Nursing, Prof. Dr.

ABSTRACT

Nurses have difficulty in transitioning from a mainly single-cultural world to societies believed to be marginalized. Nurses should be able to tolerate multiculturalism and accept intercultural differences. Representing the largest share in the healthcare workforce and having knowledge and discipline in social justice, nurses are in a good position to improve health equity and revolutionize the health inequality. Tolerating the cultural diversity is among the basic principles of nursing care. The study aimed to determine the intercultural tolerance and related factors in nurses and nursing students. A total of 867 individuals, including 249 nurses working at the Çanakkale Onsekiz Mart University Hospital and 618 students studying in the Nursing Department of the same University, constituted the study universe. We did not sample from the universe and conducted the study with a total of 709 participants who agreed to participate and were available. The Local Ethics Committee approved for the study and written informed consent was obtained from the institution and participants. The data were collected through a face-to-face questionnaire between April 1 and October 20, 2019. Statistical analysis was performed with the SPSS version 19.0 package program using descriptive statistics, t-test, one-way ANOVA test, and the Kruskal-Wallis test. In our study, the mean of the intercultural tolerance scale (ITS) score of the participants was 46.88 ± 10.51 (min-max=18-81) points. The mean ITS scores were higher in those who were divorced, whose parents were university graduates, in those whose family had an income higher than the expenses, those who had children, those who worked as a nurse and those from the south-eastern Anatolia Region.

Besides, the mean ITS score was lower in those who had any relatives/friends from different beliefs/cultures, those who could speak a foreign language, those who were curious regarding different cultures, religions, and lifestyles, those who watched movies/videos/documentaries in different cultures/beliefs, those who followed different countries' mass media (television, newspaper, radio, internet), those who communicated with people from different countries on social media, those who desired to live in a place with a different culture, those who had given care to individuals from different cultures, and those who attended any training previously to improve his/her cultural competence. In this study, we found that the intercultural tolerance levels of nurses and nursing students were low and there are a number of factors related to this result. However, the relationship between these factors and intercultural tolerance was not generally compatible with the literature. The limited number of studies on intercultural tolerance made the discussions difficult. Further, large-scale, qualitative studies from different societies are needed to clarify this issue and determine the tolerance-related factors.

Keywords: Nurse, nursing students, culture, tolerance, intercultural tolerance